



## การจัดการขยะมูลฝอย ด้วยหลัก ๓Rs

สำนักปลัด อบต.โคกสะอาด  
งานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม  
โทรฯ ๐๔๓-๘๔๐๘๘๔

### ขยะมูลฝอย คือ อะไร

ขยะหรือปัจจุบันเรียกว่ามูลฝอย คือ ของเหลือทิ้งจากการใช้  
สอยของเรา หรือจากบวนการผลิตจากกิจกรรม  
ภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม

#### ขยะมาจากไหน

ขยะเกิดขึ้นจากกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันของเรา ไม่  
ว่าจะทำอะไรจะต้องมีของเหลือทิ้งไม่ใช้ประโยชน์เกิดขึ้น  
ขยะจะมีลักษณะแตกต่างกันออกไปตามแหล่งกำเนิด เช่น  
ขยะจากอาคาร บ้านเรือน ที่พักอาศัย ขยะประเภทนี้จัดอยู่  
ในพวกขยะทั่วไป ขยะพวกนี้ส่วนใหญ่จะเป็นเศษอาหาร  
เศษกระดาษ เศษแก้ว เศษโลหะ เศษไม้ และพลาสติก เป็น  
ต้น นอกจากนี้ ยังมีขยะที่เป็นอันตรายอีกเช่น หลอดฟลูออ  
เรสเซนต์แบตเตอรี่เก่า ซากถ่านไฟฉาย ระเบิด สารเคมีที่  
ใช้ภายในบ้าน เป็นต้น



### ขยะมีกี่ประเภท

โดยทั่วไปแล้วขยะแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

#### (๑) ขยะย่อยสลาย หรือมูลฝอยย่อยสลาย

คือ ขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว สามารถ นำมา หมัก  
ปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ เศษ  
เนื้อสัตว์ เป็นต้น แต่ไม่รวมถึงซากหรือเศษของพืช ผัก  
ผลไม้ หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้อง ปฏิบัติการ เป็น  
ต้น

(๒) ขยะรีไซเคิล หรือ มูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือ ของเสียบรรจุ  
ภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้ ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์  
ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ ระเบิด เครื่องดื่ม เศษพลาสติก  
เศษโลหะ อลูมิเนียม ยางรถยนต์ ก่อสร้างเครื่องดื่ม แบบ UHT  
เป็นต้น

#### (๓) ขยะทั่วไป หรือ มูลฝอยทั่วไป

คือ ขยะประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะย่อยสลาย ขยะรี  
ไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยาก และไม่  
คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ห่อ  
พลาสติกใส่ขนม ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อ  
ลูกอม ของบะหมี่สำเร็จรูป ถุงพลาสติก เปื้อนเศษอาหาร  
โฟมเปื้อนอาหาร เป็นต้น

(๔) ขยะอันตราย หรือ มูลฝอยอันตราย คือ มูลฝอยที่ปนเปื้อนหรือมีองค์ประกอบของวัตถุดังต่อไปนี้



๑. วัตถุระเบิดได้
๒. วัตถุไวไฟ
๓. วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์
๔. วัตถุมีพิษ
๕. วัตถุที่ทำให้เกิดโรค
๖. วัตถุกัดมันตรังสี
๗. วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม
๘. วัตถุกัดกร่อน
๙. วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง
๑๐. วัตถุอย่างอื่นที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรืออาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สิน เช่น หลอดฟลูออเรสเซนต์ ถ้วยไฟฉายหรือแบตเตอรี่ โทรศัพท์เคลื่อนที่ภาชนะที่ใช้บรรจุสารกำจัดแมลงหรือวัชพืช กระจกสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น

### การจัดการขยะโดยใช้หลัก ๓ R

R : Reduce คือ การลดการใช้ การบริโภคทรัพยากรที่ไม่จำเป็นลง ลดการก่อให้เกิดขยะเช่น ปิดไฟทุกครั้งที่ไม่ใช้งาน หรือเปิดเฉพาะจุดที่ใช้งาน ปิดคอมพิวเตอร์และเครื่องปรับอากาศเมื่อไม่ใช้เป็นเวลานาน ๆ เป็นต้น

R : Reuse คือ การใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด โดยการนำสิ่งของเครื่องใช้ มาใช้ซ้ำเช่น การนำชุดทำงานเก่าที่ยังอยู่ในสภาพดีมาใส่เล่นหรือใส่นอนอยู่บ้านหรือนำไปบริจาคแทนที่จะทิ้งไปโดยเปล่าประโยชน์ การนำกระดาษรายงานที่เขียนแล้ว ๑ หน้า มาใช้ในหน้าที่เหลือหรืออาจนำมาทำเป็นกระดาษโน้ต เป็นต้น

R : Recycle คือ การนำสิ่งของที่ใช้ประโยชน์ในรูปแบบเดิมไม่ได้แล้ว หรือเรียกอีกอย่างว่าเป็นขยะ นำไปจัดการด้วยกระบวนการต่างๆแล้วแปรรูปมาเป็นสิ่งใหม่ จากนั้นก็นำมาใช้ใหม่ เช่น เศษกระดาษสามารถนำไปรีไซเคิลกลับมาใช้เป็นกล่องหรือถุงกระดาษ การนำแก้วหรือพลาสติกมาหลอมใช้ใหม่เป็นขวด ภาชนะใส่ของ หรือเครื่องใช้อื่นๆ เป็นต้น



### การคัดแยกขยะ

๑. ถังสีเขียวใส่ขยะย่อยสลาย
๒. ถังสีเหลืองใส่ขยะรีไซเคิล
๓. ถังสีแดงใส่ขยะอันตราย
๔. ถังสีน้ำเงินใส่ขยะทั่วไป



### การนำขยะไปใช้ประโยชน์

๑. ขยะเปียก นำไปทำอาหารสัตว์ , ปุ๋ยหมัก เป็นต้น
๒. ขยะรีไซเคิล นำไปจำหน่ายโดยคัดแยกประเภทในลักษณะที่แหล่งรับซื้อต้องการ เพื่อให้ได้มูลค่ามากที่สุด
๓. ขยะมีค่าหรือเศษวัสดุเหลือใช้ บางอย่างสามารถนำไปประดิษฐ์เป็นสิ่งของเครื่องใช้หรืองานศิลปะตกแต่งบ้าน ฯลฯ
๔. สิ่งของเหลือใช้เก่าๆที่ชำรุดหรือใช้ไม่ได้แล้ว บางสิ่งสามารถนำไปประมูลหรือจำหน่ายให้กับแหล่งรับซื้อเฉพาะ เช่น นำเครื่องใช้ไฟฟ้าเก่าๆที่ชำรุดแล้วไปจำหน่ายให้กับร้านซ่อมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์